

De alumnus als copromotor van licentieverhandelingen

1. Context

De overpeinzingen die hier neergeschreven staan moeten gelezen worden in een ruimere context die een optimale betrekking van de alumni op het universiteitsgebeuren beoogt. Te vaak betreft men, en terecht, dat de afgestudeerden nog maar weinig contact hebben met de activiteiten van de universiteit. De suggestie die wellicht duidelijk genoeg in de titel van deze bijdrage vervat is kan bovendien ons inziens ook worden uitgewerkt in een formule waarbij niet alleen de alumnus maar ook de student en het academisch personeel – en zo uiteindelijk de alma mater als ruime entiteit – baat kunnen hebben, een win/win situatie voor iedereen.

2. Concept

Het concept is vrij eenvoudig. Geïnteresseerde alumni zouden, op een te bepalen tijdstip van het curriculum van de studenten, bijvoorbeeld voor de indiening van het programmaformulier, op de hoogte worden gebracht van de onderwerpen die voor de licentieverhandelingen werden gekozen en van de promotoren van deze verhandelingen. Wanneer er een onderwerp is dat een bepaalde alumnus aanspreekt, kan die zich bij betrokken student en promotor aanbieden als copromotor of colector van de verhandeling. Het gebeuren hoeft dus niet noodzakelijk de vorm aan te nemen van een hectische beurs waar vraag en aanbod worden uitgespeeld.

De taak van de alumnus zou er dan, in overleg, in bestaan de student te begeleiden (in het bijzonder in de domeinen van de afbakening van het onderwerp, de vraagstelling, de methodologie en de bronnen) tijdens de aanvankelijke uitwerking van de verhandeling en tegelijkertijd aldus de feitelijke promotor te ontlasten van een hele reeks taken in de genese van het uiteindelijke document.

3. Nut

Het concept kan om verschillende redenen nuttig zijn. Voor de alumnus betekent het, naast een zekere onderhouden betrokkenheid bij de studieonderwerpen van zijn vakrichting eveneens een bestendige training van zijn wetenschappelijke vinnigheid en dus een permanente vorming.

De student vindt natuurlijk in de copromotor een deskundig begeleider, een *second opinion* met ervaring. Er heerst in hoofde van de student vaak enige terughoudendheid om zijn promotor om de haverklap met bepaalde aspecten van de verhandeling lastig te vallen.

En ten slotte vindt ook de promotor hierin zijn gading, aangezien hij pas in een veel later stadium van de verwezenlijking van de verhandeling in actie zou (hoeven te) schieten. Het hoeft immers geen betoog dat de o.a. administratieve taken en pedagogische opdrachten van het ZAP de laatste jaren meer en meer naar het verzadigingpunt neigen.

Uiteindelijk plukt heel de universitaire gemeenschap in ruime zin aldus de vruchten van deze samenwerking, aangezien dit concept borg zou kunnen staan voor continuïteit doorheen de

generaties afgestudeerden, een kruisbestuiving en een harmonischere integratie van wetenschappelijke en pedagogische kennis en finaal wellicht ook kwaliteitsvollere wetenschappelijke eindproducten.

4. Mogelijkheid

In hoofdstuk 5 (*Begeleiding*), artikel 13, van de *Richtlijnen en afspraken in verband met de verhandeling (2005-2007)*, waar het aspect copromotor wordt behandeld, staat niet uitdrukkelijk dat een alumnus als copromotor kan fungeren. Het gaat er wel alleen om een definitie *par extension*, waaruit de alumni niet noodzakelijk hoeven te worden geweerd, vooral gelet op het gebruik van de bewoordingen “eventueel” en “onder meer”. Wel is vanzelfsprekend het akkoord van de Permanente Onderwijscommissie vereist. Kortom, het lijkt niet onontbeerlijk dit artikel aan te passen om een alumnus als copromotor te doen optreden. Trouwens, de *Richtlijnen* hebben niet het statuut van een reglement (art. 1).

Uiteindelijk zouden de taken die de copromotor op zich neemt heel vergelijkbaar kunnen zijn met de taken die in artikel 17 aan de leden van het assisterend en bijzonder academisch personeel worden toebedeeld. Ook qua evaluatie (artikel 23) kan de rol van de alumnus als copromotor worden gelijkgesteld met die van het AAP, namelijk: (eventueel facultatief) deelnemen aan de discussie van de verhandelingscommissie, maar geen cijfer geven.

5. Haalbaarheid

Het concept staat of valt natuurlijk in de mate waarin de alumni op dit aanbod zullen ingaan. Dat probleem stelt zich trouwens ongeveer op een zelfde manier voor de permanente opleiding in het algemeen.

Ideaal zou zijn dat de alumni door de aard van de activiteit alleen al voldoende gestimuleerd zouden zijn om zich hiervoor in te zetten, maar dat zou wel eens een vrome wens kunnen blijven. Moet er worden gedacht aan andere stimuli dan *la satisfaction du travail bien accompli*? Ook de vraag over de proportionaliteit moet worden gesteld: hoeveel studenten per academiejaar kan een alumnus begeleiden? Eén, of meerdere? Bestaat er ook niet het risico, voor zover dat nu al niet bestaat, op verhandelingen *à deux vitesses*? Wie valt uit de boot? Er dient ook te worden vastgesteld dat er qua licentieverhandelingen van de huidige mogelijkheden van begeleiding door een copromotor maar weinig gebruik wordt gemaakt; het hoeft ook meestal niet – maar is het daarom niet gewenst? Het systeem biedt aanvankelijk toch het voordeel *que cela n'engage à rien*. Indien het concept niet of onvoldoende aanslaat, schaadt het ook a priori niet. Maar indien het wordt ingevoerd dient het wel waterdicht te zijn en er zijn zeker bezwaren die mij op dit ogenblik ontgaan. Men kan er natuurlijk aan denken het concept in een project (al dan niet pilootproject) te gieten, dat dan weer na verloop van tijd wordt geëvalueerd enz. Wellicht kunnen de taal- en letterkundigen hierin als pioniers optreden. Misschien moet het gewoon wat rijpen, en in dat opzicht mag deze bijdrage dan ook gerust als een sneuveltekst worden beschouwd.

Bernard de Coen
Reacties: bernard.decoen@cma-ml.fed.be